

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ГРУПАХ ДІТЕЙ СТАРШОГО
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08.2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика в групах дітей старшого дошкільного віку
Викладач (-і)	Кирста Наталія Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Матішак Маріанна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладачів	+380687372044
E-mail викладачів	nataliia.kyrsta@pnu.edu.ua marianna.mathishak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, e-mail) і офлайн

2. Анотація до навчальної дисципліни

Освітній компонент «Виробнича практика» відноситься до циклу професійної підготовки і обов'язковим компонентом ОПП «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Виробнича практика» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді освітніх компонентів навчального плану бакалаврів дошкільної освіти «Педагогіка дошкільна», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей», «Основи природознавства з методикою», «Дошкільна лінгводидактика», «Методика проведення занять з народознавства», «Психолого-педагогічний супровід в ЗДО» та ін.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета виробничої практики – перевірка, поглиблення та закріплення знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення теоретичних курсів, отримання практичних навичок в закладах дошкільної освіти; оволодіння здобувачами сучасними формами і методами розвитку, навчання і виховання дітей старшого дошкільного віку в ЗДО; формування у здобувачів фахових компетентностей, необхідних для організації та забезпечення ефективності освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; виховання потреби систематичного професійного самовдосконалення.

Цілі виробничої практики:

- формувати у здобувачів освіти здатність спостерігати та аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасні заклади дошкільної освіти, оцінювати освітній процес, який забезпечує всебічний і

гармонійний розвиток особистості дитини.

- вчити планувати і будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
- закріпити способи використання гри та інших видів діяльності в розвитку, навчанні і вихованні дітей старшого дошкільного віку.
- навчити враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
- формувати здатність проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
- вчити встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами, дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
- КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
- КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально- етичних норм і правил поведінки.
- КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

- КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.
- КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
- КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
- КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.
- КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.
- КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.
- КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

- ПРН-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
- ПРН-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
- ПРН-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
- ПРН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.
- ПРН-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
- ПРН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
- ПРН-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку. зорієнтоване спілкування з батьками.

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження б національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.05 Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити (підприємницька компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

А Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу

А1 – Прогностична

А1.1. Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу

А1.2. Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення

освітнього процесу

A1.3. Здатність до документування освітнього процесу

A2 – Організаційна

A2.1. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою

A2.2. Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до потреб і запитів здобувачів освіти.

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) та інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.

B1 – Здоров'язберезувальна

B1.1. Здатність організовувати фізично безпечне освітнє середовище.

B1.2. Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

B1 – Психо-емоційна

B1.1 Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

B1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

B2 – Педагогічне партнерство

B2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

B.2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

B2.3. Здатність до командної взаємодії.

B3 – Морально-етична

B3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г. Професійний розвиток та самовдосконалення.

G1 - Здатність до навчання впродовж життя.

G1.1. Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності.

G1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту

G2 – Інформаційно-комунікаційна

G2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі

G2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

G2.3. Здатність дотримуватися правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття

Загальна кількість годин

практика

270

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр

Спеціальність

Курс (рік навчання)

Нормативний /
вибірковий

7

012 Дошкільна

4

нормативна

	освіта		
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
ЗМ-1 – навчальна діяльність		50	
ЗМ-2 – виховна діяльність		80	
ЗМ-3 – методична діяльність		80	
ЗМ-4 – дослідницька діяльність		60	
ЗАГ.:		270	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf)</p> <p>Вид контролю – залік.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання плану виробничої практики, оформлення звітних матеріалів виробничої практики.		
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – залік.</p> <p>Форма здачі – звітні матеріали виробничої практики, захист виробничої практики.</p>		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p>1. <u>Письмові роботи</u> виконуються відповідно до тематики, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <u>Дотримання академічної доброчесності та неприпустимості корупційних проявів.</u> Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/.</p> <p>3. <u>Відвідування занять.</u> Пропуски практики відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).</p>			

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.).

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти).

Нова редакція.

URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти 2021 р.) URL:

<https://osvita.ua/doc/files/news/815/81519/6050be86b4f68482865820.pdf>

3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>

4. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

5. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника 02-07.50:2023. URL :

https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf

6. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». № 755-21 від 19 жовтня 2021 р. URL :

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

7. Програми розвитку дітей. URL : <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2>

Викладачі:

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та

методики дошкільної

і спеціальної освіти

Наталія КИРСТА

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри теорії та методики дошкільної

і спеціальної освіти

Маріанна МАТІШАК